

การนำความรู้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชน ในพื้นที่จังหวัดระนอง

Applying the knowledge of honesty to the daily life of youth in Ranong province

สันฐาน ชยannon¹ วิจิตรา ศรีสอน² ทิฆัมพร พันลึกเดช³

Sunthan Chayanon, Wijittra Srisorn, Tikhamporn Punluekdej

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการนำความรู้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดระนอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เยาวชนในพื้นที่ จังหวัดระนอง จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาค้นพบว่า เยาวชนในพื้นที่จังหวัดระนอง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 211 คน มีอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 15 – 18 ปี จำนวน 254 คน มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 จำนวน 149 คน และการเข้าค่ายคุณธรรม ส่วนใหญ่เป็นเคยเข้าค่ายคุณธรรม จำนวน 211 คน ระดับการนำความรู้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดระนอง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ หากพิจารณาเป็นรายด้าน ลำดับแรก ด้านความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น รองลงมา ด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และด้านความซื่อสัตย์ต่อชุมชนและสังคมตามลำดับ

คำสำคัญ (Keywords): ความรู้; ความซื่อสัตย์สุจริต; เยาวชน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of application of knowledge of honesty in daily life among youth in Ranong province. The sample group used in the research was 400 youths in Ranong province. The statistics used for data

Received: 2022-09-02 **Revised:** 2022-12-10 **Accepted:** 2022-12-10

¹ วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: nawaphorn1818@gmail.com

² วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University

³ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ Graduate School, Southeast Asia University

analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, and analysis of variance. The statistical significance was determined at the 0.05 level. The results of the study showed that The youths in Ranong province found that most of them were females of 211 people, most of them were between the ages of 15-18 years old, 254 of them had educational levels. Most of them had education level below M.3 of 149 people and were in the category of morality. Most of them had been to the moral camp of 211 people. The level of applying knowledge of honesty in daily life among youth in Ranong province found that overall, it was at a high level in all items. If considered on a case-by-case basis, first is honesty to others, followed by honesty and duty. Integrity to oneself and honesty to the community and society respectively.

Keywords: Cultivation; Integrity; Youth

บทนำ (Introduction)

คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือผู้ที่ประสบความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ เพราะจะได้รับความเชื่อถือความไว้วางใจจากผู้อื่น ส่วนผู้ที่ทุจริตจะต้องถูกจับในวันหนึ่ง หรือถูกสอบสวน แล้วในที่สุดก็โดนไล่ออกหรือมีโทษบริษัทและนายจ้างต้องการผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเข้าไปทำงานในหน่วยงานเพราะสามารถทำให้ความไว้วางใจได้ และให้ความเชื่อถือได้ ต่อจากนั้นในอนาคต ผู้นั้นก็ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีความเจริญก้าวหน้า มีคนรักใคร่ชอบพอ ผิดมีความซื่อสัตย์สุจริต ตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียนการเตรียมตัวที่จะทำเป็นผู้รับผิดชอบสังคม ประเทศชาติในภายหน้า โดยจะได้รับเกียรติแต่งตั้งให้เป็นระดับหัวหน้า เป็นผู้บริหารทั้งภาครัฐบาลและธุรกิจเอกชนผู้ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตนอกจากจะไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตและยังไม่ได้รับความไว้วางใจและเชื่อถืออีกด้วย เช่นเด็กเลี้ยงแกะ ฯลฯ ผู้ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต แม้กระทำการดีบุคคลอื่นไม่รู้ แต่ตนเองย่อมรู้ดีจะหาความสุขในชีวิตไม่ได้ ต้องคอยวิตกกังวลตลอดเวลา

การมีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมอันประเสริฐและเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ช่วยให้ปฏิบัติคุณธรรมอื่น ๆ ได้สำเร็จเพราะความซื่อสัตย์สุจริต สร้างวินัยถ้ามีความซื่อสัตย์สุจริต วินัย (ทั้งวินัยในตนเอง และวินัยโดยส่วนรวม) ก็เกิดขึ้น เพราะเราเชื่อต่อตนเอง มีความเชื่อในตนเองและจริงใจต่อตนเอง ผู้อื่นเห็นก็พอใจ เคารพยกย่องอยากคบค้าสมาคมด้วย ตลอดจนให้ความไว้วางใจด้วย มีความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยให้การประยัตนอดออมสำเร็จ เพราะจะไม่มีการหลอกลวง จะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและวินัยในตนเองมีความซื่อสัตย์สุจริตขจัดปัญหาการคดโกงชาติได้ การคดโกงก็ จะไม่มีการเกิดขึ้น ไม่มีการหักหลังกัน ไม่มีการฆ่า ไม่มีการประหัตประหารกันเพื่อประโยชน์ของตนเอง คนในสังคมก็จะมีความจริงใจต่อกันมีความซื่อสัตย์สุจริต ครอบครัวจะไม่มีการทะเลาะวิวาทหย่าร้างกัน และสังคมในประเทศชาติมีแต่จะพัฒนารุ่งเรืองความซื่อสัตย์สุจริตจึงถือได้ว่าเป็นอุดมในการสร้างตนเองและสร้างชาติ “มาสร้างนิสัยซื่อสัตย์ตั้งแต่วินัยนี้เพื่อเป็นคนดีและมีคุณค่า

อุปสรรคสำคัญที่ประเทศของเราไม่สามารถพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าเหมือนประเทศอื่น ๆ มีสาเหตุหลายประการแต่อุปสรรคที่สำคัญที่สุดคือ คนไทยขาดความซื่อสัตย์สุจริต ขาดความจริงจังต่อประเทศชาติบ้านเมือง เห็นได้จากโครงการต่าง ๆ ที่ผ่านมานในอดีต ส่วนมากเต็มไปด้วยการทุจริตคอร์รัปชันเริ่มตั้งแต่งานประมูลรับเหมาก่อสร้าง สร้างถนน กินถนน สร้างสะพาน กินสะพาน กินอิฐปูน ทวาย ไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ เมืองแร่ หรือว่ากิจการใด ๆ บ้านเมืองเราแม้แต่การโกงกินแบบทั้งนั้นรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยก็พยายามป้องกันปราบปรามแต่ยังยุ ตัวอย่างที่เห็นชัดเจน เช่น ป่าไม้ ปราบกันมาตั้งแต่ป่าไม้เต็มประเทศ จนป่านี้ป่าจะหมดประเทศอยู่แล้ว ตรงข้ามกับต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น สวิสเซอร์แลนด์ อิสราเอล คุณธรรมซื่อสัตย์สุจริตจะส่งเสริมให้เกิดความเจริญในชาติอิสราเอลได้ พัฒนาทะเลทรายจนกลายเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ และป่าไม้ได้ สำหรับญี่ปุ่นนั้น คุณธรรมที่สำคัญที่สุดคือ ความซื่อสัตย์สุจริต เขาถือเกียรติเป็นสิ่งที่มีความมากที่สุด จึงทำให้ญี่ปุ่นเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ต่อกัน รักษาคำพูด รักษาเวลา และมีความรับผิดชอบ ประเทศชาติของเราจะพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างเต็มที่ และความเจริญต่าง ๆ สามารถกระจายไปสู่ชนบทอย่างทั่วถึง คนไทยทุก ๆ คนมีความเป็นอยู่ที่ดี นั้นอยู่ที่คนไทยทุกรุ่นใหม่ทุกคน เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ดังนั้น เด็กไทยทุกคนต้องปฏิบัติตนเป็นคนซื่อสัตย์สุจริตตั้งแต่วันนี้คนจีนประสบความสำเร็จในการร่วมมือกันทางธุรกิจ ขณะเดียวกันคนไทยพบความล้มเหลวในการร่วมมือกันทางธุรกิจ

ผู้วิจัยจึงสนใจ การนำความรู้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดระนอง ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีความซื่อสัตย์และความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินมากที่สุดของประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย (Purpose or Objective)

1) เพื่อศึกษาระดับการนำความรู้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดระนอง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ วิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เยาวชนในพื้นที่จังหวัด จ.ระนอง

2. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนในชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นข้อความถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนในชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา และการเข้าค่ายคุณธรรม

3.1.2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง 2) ด้านความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น 3) ด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และ 4) ด้านความซื่อสัตย์ต่อชุมชนและสังคม โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกระดับความคิดเห็นของประชาชน

3.1.4 ข้อเสนอแนะ

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ศึกษาจากศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งเป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

3.2.2 ดำเนินการหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ โดยนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อดำเนินการขั้นต่อไป

3.2.3 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับเยาวชนในพื้นที่จังหวัด จ.ระนอง ซึ่งมีประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ทำการศึกษาก่อน 30 ชุด โดยวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item Analysis) และหาค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับโดยใช้วิธีการของ Cronbach โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สำหรับหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นจากผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับประชากรที่ทำการศึกษาต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนในพื้นที่จังหวัด จ.ระนอง โดยผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามเรื่อง การนำความรู้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชน ในพื้นที่

จังหวัดระนอง จำนวน 400 คน และได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามโดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ โดยมีการกำหนดคุณสมบัติไว้ล่วงหน้า คือ เยาวชนในพื้นที่จังหวัด จ.ระนอง

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากตำราเอกสาร และค้นคว้าจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

5.1.1.1 เพื่อบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา และค่าคุณธรรม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และร้อยละ (Percentages)

5.1.1.2 แนวทางการปลูกฝังเยาวชนให้มีพฤติกรรมที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ในพื้นที่จังหวัดระนอง จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง 2) ด้านความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น 3) ด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และ 4) ด้านความซื่อสัตย์ต่อชุมชนและสังคม วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้คู่กับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงลักษณะการกระจายข้อมูล

5.2 สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics)

5.2.1 T-test ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่มีตัวแปรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ

5.2.2 F-test ใช้สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เช่น อายุ, ระดับการศึกษา และการเข้าค่ายคุณธรรม เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (Least Significant Different: LSD)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) เพื่อศึกษาระดับการนำความรู้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดระนอง มีดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเรื่อง เพื่อศึกษาระดับการนำความรู้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดระนอง โดยภาพรวม

ความพึงพอใจของประชาชน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	3.66	0.490	มาก
2. ด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น	3.75	0.486	มาก
3. ด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	3.67	0.491	มาก
4. ด้านความซื่อสัตย์ต่อชุมชนและสังคม	3.65	0.469	มาก
ภาพรวม	3.68	0.396	มาก

จากตารางที่ 1 การนำความรู้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดระนอง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.396) หากพิจารณาเป็นรายด้าน ลำดับแรก ด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.486) รองลงมา ด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.491) ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.490) และด้านความซื่อสัตย์ต่อชุมชนและสังคม ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = 0.469) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยเรื่อง การนำความรู้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดระนอง จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 โดยภาพรวมประชาชนพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลไม่แตกต่างกันนั้น เพราะเยาวชนในพื้นที่จังหวัดระนอง ได้รับนโยบายแนวทางการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทำได้โดยใช้กระบวนการทางการศึกษา กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ยกย่อง สรรเสริญผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต จัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้เรียนรู้จนเกิดความเข้าใจ เห็นประโยชน์ และยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต สอดคล้องกับ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2561) กล่าวถึงแนวทางในการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต ว่าเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งคือโรงเรียน มีหน้าที่หลักคือ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิด ความเจริญงอกงามในทุกด้านอย่างมีคุณภาพ ต้องให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านจิตใจ ปัญญา ร่างกายและสังคม กระบวนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการกระตุ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาทำให้เด็ก เกิดความอยากรู้อยากเห็น เรียนรู้ ได้ปฏิบัติจนเกิดความเข้าใจ เกิดความเชื่อ ความศรัทธาและยึดถือ เป็นแนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต และงานวิจัยของโรมานซ์ (Romance, 1985)

ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการทาง จริยธรรมที่มีต่อการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 แบ่งเป็น 2 กลุ่มจำนวน 32 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ทา การทดลอง 8 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรมสามารถพัฒนาระดับการให้เหตุผล เชิงจริยธรรมของนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทำได้โดยใช้กระบวนการทางการศึกษา กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ยกย่อง สรรเสริญผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต จัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้เรียนรู้จนเกิดความเข้าใจ เห็นประโยชน์ และยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ที่เป็นนโยบายต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง (References)

- รดา สุวรรณดารา. (2554). ศักยภาพผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อ หลัง อาเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วันชัย ชูประดิษฐ์ (2555). การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล ลำทับ อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
- วันเพ็ญ ปิ่นราช. (2552). การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน. ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- David C McClelland. (1970). Test for Competency. *rather than intelligence American Psychologists*. 17(7), 57-83.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.